

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obdo/86/2021
Identifikačné číslo spisu:	8215202228
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:8215202228.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Mederovej a členiek senátu JUDr. Aleny Prieцelovej a JUDr. Lenky Praženkovej v spore žalobcu: I & R KONKURZY A REŠTRUKTURALIZÁCIE, k. s., so sídlom Šoltésovej 2, 811 08 Bratislava, IČO: 36 865 265, správca konkurznej podstaty úpadcu: BIOVEX, s.r.o. v konkurze, so sídlom Priemyselná 3005/1, 085 01 Bardejov, IČO: 36 498 904, zast. IKRÉNYI & REHÁK, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 2, 811 08 Bratislava, IČO: 36 854 808, proti žalovanému: SCHOTT, s.r.o., so sídlom Orechová 6, 085 01 Bardejov - Bardejovská Nová Ves, IČO: 36 449 598, zast. Advokátska kancelária JUDr. Marta Maruniaková, s. r. o., so sídlom Sovietskych hrdinov 200/33, 089 01 Svidník, IČO: 53 156 871, o zaplatenie 6.212,- eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 4Cb/62/2015, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 24. septembra 2020, č. k. 3Cob/21/2020-386, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3Cob/21/2020-386 z 24. septembra 2020, z r u š u j e a v e c v r a c i a Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 24. septembra 2020, č. k. 3Cob/21/2020-386, potvrdil rozsudok Okresného súdu Bardejov (ďalej aj „súd prvej inštancie“) z 26. novembra 2019, č. k. 4Cb/62/2015-337, a žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

2. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že súd prvej inštancie potvrdzovaným rozsudkom v prvom výroku rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 6.212,- eur s kapitalizovanými úrokmi z omeškania v celkovej sume 6,21 eur, a to do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, v druhom výroku konanie o vzájomnom návrhu žalovaného zastavil a v treťom výroku rozhodol, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorého bude rozhodnuté súdnym úradníkom samostatným uznesením po právoplatnosti

rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

3. Ďalej z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že žalobu podal žalobca z dôvodu, že ako zhotoviteľ uzatvoril so žalovaným ako objednávateľom dňa 24.09.2014 Zmluvu o dielo č. 528/2014, predmetom ktorej bol záväzok zhotoviteľa zrealizovať stavebné a všetky na nich nadväzujúce a s nimi súvisiace práce investičnej výstavby „Rekonštrukcia a výstavba chodníkov pre peších v obci Malcov“ a objednávateľ sa zaviazal za predmetné práce zaplatiť. Žalobca vystavil dňa 09.12.2014 faktúru č. 2014594 vo výške 29.817,85 splatnú dňa 19.12.2014, pričom žalovaný uvedenú faktúru uhradil len čiastočne, a to dňa 18.12.2014 v sume 4.969,64 eur a dňa 18.12.2014 v sume 18.636,21 eur. Nezaplatená ostala pohľadávka v sume 6.212,- eur. Predmetná faktúra bola podľa žalobcu vystavená iba na práce, ktoré skutočne vykonal a ide o čiastkovú faktúru, teda nie faktúru konečnú. Dielo bolo riadne odovzdané a prevzaté samotným investorom (obec Malcov). Podľa žalovaného je žaloba neopodstatnená, žalobca bol viackrát vyzývaný na dokončenie diela a bol vo výraznom omeškaní s ukončením diela, ktoré malo byť ukončené 31.10.2014. Žalovaný si z tohto dôvodu uplatnil protižalobou nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 20.094,56 eur.

4. Súd prvej inštancie rozhodol v poradi prvým rozsudkom dňa 22. júna 2017, č. k. 4Cb/62/2015-183, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 6.212,- eur s kapitalizovanými úrokmi z omeškania v sume 6,21 eur, vzájomný návrh žalovaného na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 20.094,56 eur zamietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%. Na základe odvolania podaného žalovaným bol tento rozsudok súdu prvej inštancie uznesením odvolacieho súdu zo dňa 27. februára 2018, č. k. 3Cob/41/2017-243, zrušený a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Žalovaný následne vzal späť svoj návrh voči žalobcovi v časti, ktorá prevyšovala nárok uplatnený žalobcom voči žalovanému. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie tento nárok žalovaného ďalej posudzoval ako kompenzačnú námietku.

5. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že cena diela zo Zmluvy o dielo č. 528/2014 bola dohodnutá formou rozpočtu v celkovej výške 82.490,- eur bez DPH a 98.988,- eur s DPH. Žalobca za uskutočnenie diela vyúčtoval žalovanému jeho cenu dvoma faktúrami, a to faktúrou č. FV2014594 zo dňa 07.12.2014 práce na vetve A chodníka vedľa hlavnej cesty vo výške 24.848,21 eur bez DPH, t. j. 29.817,85 eur s DPH a faktúrou č. FV2014550 z 25.11.2014 práce na vetve chodníka A vedľa hlavnej cesty I-77 vo výške 31.205,45 eur bez DPH, t. j. 37.446,54 eur s DPH, ako aj práce na vetve D chodníka pre peších vedľa miestnej komunikácie vo výške 23.643,88 eur bez DPH, t. j. 28.372,66 eur s DPH, všetko spolu 65.819,20 eur s DPH. Faktúra č. FV2014550 bola žalobcovi v celom rozsahu uhradená a faktúra č. FV2014594 bola žalobcovi uhradená len v časti a zostala neuhradená vo výške 6.212,- eur.

6. Žalovaný tvrdil, že uvedená suma nebola uhradená z dôvodu, že žalovaný nedokončil dielo. Žalobca naopak tvrdil, že faktúrou č. FV2014594 boli vyúčtované len skutočne vykonané práce. Predmetom nároku žalobcu v zmysle faktúry č. FV2014594 bolo zaplatenie ceny za uskutočnené práce na vetve A chodníka. Svedok Q., vtedajší starosta obce V., potvrdil, že vetva A chodníka bola dokončená v celom rozsahu a následne sa asfaltovala iba vetva D chodníka. Rovnako svedok V., stavbyvedúci u žalovaného potvrdil, že následne sa dokončovali povrchové úpravy v obci V. iba na vetve D v dĺžke 277,5 m2. Vzhľadom na to, že faktúrou č. FV2014594 boli fakturované práce na vetve A chodníka, súd prvej inštancie mal za to, že tieto práce boli zo strany žalobcu zrealizované v celom rozsahu, pretože vetva A bola dokončená. Navyše z pripojeného rozpočtu k tejto faktúre vyplýva, že sporné položky týkajúce sa asfaltovania, ohľadom uskutočnenia ktorých sa strany sporili počas celého konania, a to položka č. 13 - upravenie krytu vozovky po prekopoch a položka č. 14 - postrek penetračný, sú uvedené v 0 m2 a v cene 0,- eur, čiže fakturované predmetnou faktúrou ani neboli. Položka - betón asfaltovaný v priloženom súpise ani uvedená nie je. Túto skutočnosť podľa súdu prvej inštancie potvrdil aj svedok Ing. M., že predmetom fakturácie neboli asfalty s tým, že išlo o vetvu A

chodníka. Z uvedených dôvodov mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobca vo faktúre č. FV2014594 vyúčtoval žalovanému cenu diela, ktoré skutočne aj vykonal. Preto je bezpredmetné tvrdenie žalovaného, že vykonanie asfaltových prác, ktoré bolo potrebné ešte uskutočniť, by prevyšovalo celkovú cenu diela podľa rozpočtu, keďže v zmysle článku 4.4 by žalobca nebol oprávnený účtovať zvýšené náklady nad rámec dohodnutej ceny diela.

7. Odvolací súd poukázal ďalej na to, že súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 536 ods. 1, § 537 ods. 1 a 2, § 546 ods. 1, § 548 ods. 1 a § 548 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“). Súd prvej inštancie poukázal aj na ust. § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka a § 544 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov a na článok 8 bod 8.1 Zmluvy o dielo č. 528/2014 a článok 8 bod 8.2 Zmluvy o dielo č. 528/2014.

Žalovaný si pôvodne vzájomnou žalobou uplatnil voči žalobcovi zaplataenie zmluvnej pokuty za obdobie od 01.11.2014 do 22.05.2015 vo výške 0,1 % za každý deň omeškania v celkovej výške 20.094,56 eur. V priebehu konania vzal žalovaný do výšky nároku žalobcu svoj návrh späť a súd konanie o vzájomnom návrhu zastavil a súd prvej inštancie námietky žalovaného v tejto časti posudzoval ako kompenzačnú námietku do výšky žalobného nároku. Kompenzačná námietka žalovaného však bola podľa súdu prvej inštancie nedôvodná a akékoľvek započítanie nároku žalovaného na žalobný návrh nebolo možné. Zmluvná pokuta bola medzi stranami dohodnutá pre prípad omeškania žalobcu s odovzdaním diela. V článku III. bod 3.1 zmluvy o dielo bol žalovaný ako objednávatel' povinný odovzdať zhotoviteľovi stavenisko bezodkladne po nadobudnutí účinnosti zmluvy a zhotoviteľ sa zaviazal dielo odovzdať do 24 dní

od odovzdania a prevzatia staveniska, najneskôr do 31.10.2014. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovanému bolo odovzdané stavenisko obcou V. až dňa 18.11.2014 a až od tohto dátumu mohol žalobca začať s uskutočňovaním prác. Preto sa dňa 01.11.2014 nemohol dostať do omeškania s odovzdaním predmetu diela. Žalobca nemohol začať uskutočňovať práce,

a tak naplniť termín odovzdania diela 31.10.2014 v dôsledku nesplnenia povinnosti práve žalovaného odovzdať mu stavenisko bez zbytočného odkladu po uzavretí zmluvy.

Žalobca dielo mohol začať uskutočňovať od 18.11.2014 a od tohto dátumu mu plynula lehota 24 dní na uskutočnenie diela. K argumentu žalovaného, že nedošlo k odovzdaniu a prevzatíu diela, súd prvej inštancie k tomu uviedol, že pokiaľ by tomu tak bolo, nemohlo následne dôjsť zo strany žalovaného k odovzdaniu predmetného diela obci V. Zo zápisu o odovzdaní a prevzatí prác podpísanom za objednávatel'a obcou V. a za zhotoviteľ'a žalovaným jednoznačne vyplýva, že zrealizované práce po ich kontrole a preskúšaní plnia svoju funkciu a objednávatel' práce preberá v celom rozsahu s tým, že ako nedorobky sú uvedené nezrealizované asfaltové práce pre nepriaznivé počasie a mínusové teploty s termínom odstránenia hneď, ako bude vhodné počasie na tieto práce, a to s termínom ukončenia preberacieho konania zrealizovaných prác do 11.12.2014. Prišlo tak k odovzdaniu diela v lehote 24 dní od odovzdania staveniska s tým, že na diele sú vady v podobe nedorobkov, ktoré je potrebné odstrániť. Preto podľa súdu prvej inštancie neboli splnené podmienky pre uplatnenie nároku na zmluvnú pokutu.

8. Súd prvej inštancie vyhodnotil to, že žalovaný v priebehu konania upravil svoj procesný návrh ako kompenzačnú námietku do výšky nároku uplatňovaného žalobcom voči nemu, podľa obsahu ako späťvzatie vzájomného návrhu. Žalobca so späťvzatím vyjadril súhlas. Súd prvej inštancie na základe dispozitívneho úkonu žalovaného podľa § 144, § 145 a § 146 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov

(ďalej len „C. s. p.“) rozhodol o zastavení konania o vzájomnom návrhu žalovaného na zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške 20.094,56 eur.

9. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ C. s. p. Podľa žalovaného sa súd prvej inštancie nezaoberal najpodstatnejšou právnou námietkou, a to posúdením splnenia zmluvných podmienok pre vznik nároku na zaplataenie ceny diela. Súd prvej inštancie sa nezaoberal zmluvnými dojednaniami účastníkov, napriek tomu, že ich nesplnenie žalovaný namietal. Odovzdanie diela žalovaným investorovi nemôže podľa žalovaného automaticky znamenať

splnenie zmluvných povinností dohodnutých medzi sporovými stranami pre vznik nároku na zaplatenie ceny diela.

Žalobca nesplnil svoje povinnosti spočívajúce v odovzdaní diela, preto mu nárok nevznikol. Súd prvej inštancie sa nezaoberal odstúpením žalobcu od zmluvy zo dňa 04.06.2015, ku ktorému došlo napriek požiadavkám žalovaného, ktorý trval na dokončení diela v celom zazmluvnenom rozsahu. Podľa § 548 ods. 2 Obchodného zákonníka sa od ceny diela malo odpočítať to, čo zhotoviteľ ušetril nevykonaním diela v celom rozsahu. Rozhodujúcim teda mala byť ušetrená časť a nie fakturovaná cena diela. Žalobca fakturoval v súhrne viac, ako bola cena dohodnutá podľa rozpočtu s prihliadnutím na zákonné dôsledky odstúpenia od zmluvy žalobcom a nezohľadnil to, čo ušetril nevykonaním diela. Súd prvej inštancie preto podľa žalovaného neposúdil vec v súlade s § 548 ods. 2 Obchodného zákonníka. Súd prvej inštancie ďalej podľa žalovaného nesprávne posúdil kompenzačnú námietku ako vzájomný návrh a jeho späťvzatie v celom rozsahu. Žalovaný namietal aj súdom ustálenú skutočnosť neskoršieho odovzdania staveniska, pretože z žalobcom predložených stavebných denníkov má vyplývať, že dielo bolo realizované už pred súdom ustáleným dátumom. Subdodávateľovi Do Invest malo byť stavenisko odovzdané už 23.10.2014 a spoločnosti SK Julio, s.r.o. dňa 06.11.2014 a k ukončeniu stavebných prác prišlo až dňom 15.12.2014. Na tieto skutočnosti súd prvej inštancie neprihliadol.

10. Odvolací súd sa v celom rozsahu v súlade s § 387 ods. 2 C. s. p. stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie. K odvolacej námietke žalovaného týkajúceho sa nevysporiadania sa s kompenzačnou námietkou žalovaného odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie zohľadnil, že žalovaný vzal späť svoj vzájomný návrh voči žalobcovi, ktorý prevyšoval nárok žalobcu voči nemu a vzhľadom na toto späťvzatie súd v konaní posudzoval jeho nárok ako kompenzačnú námietku voči žalobe do výšky žalobného nároku. Súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu správne konštatoval, že pre nedôvodnosť kompenzačnej námietky nebolo možné započítať akúkoľvek výšku nároku žalovaného voči žalobe.

11. Súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu vec správne právne posúdil a zo zistených skutkových zistení správne vyvodil právny záver. Na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušný právny predpis. Ak súd prvej inštancie nerozhodol podľa predstáv žalobcu, neznamená to ešte, že vec nesprávne právne posúdil. V odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument uvedený v oprávnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní.

Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu na správne zistenie skutkového stavu veci, dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré majú oporu vo vykonanom dokazovaní. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie zrozumiteľne a podrobne opísal skutkový a právny základ rozhodnutia a toto rozhodnutie rešpektuje základné právo účastníkov na spravodlivý súdny proces. Odvolacie námietky žalovaného boli podľa odvolacieho súdu nedôvodné, a to bez potreby nadbytočne opakovať fakty posudzovanej veci a právne posúdenie veci. Odvolací súd priznal žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

12. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, ktoré odôvodnil dovolacím dôvodom s poukazom na § 420 písm. f/ C. s. p., teda súd mal nesprávnym procesným postupom znemožniť strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolaciemu súdu navrhuje, aby rozsudok odvolacieho súdu spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

12.1. Podľa žalovaného je dovolací dôvod daný neexistenciou dôvodov rozsudku odvolacieho súdu a nerefektovaním na skorší záväzný názor odvolacieho súdu, ktorý súd prvej inštancie porušil, keď dôkazy obsiahnuté v spise nevykonal (o odovzdaní staveniska). Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu je podľa žalovaného nedostatočné a neobsahuje jediný vecný argument. Odvolací súd sa mal odkloniť od svojho skoršieho právneho názoru z prvého zrušujúceho uznesenia vo vzťahu k nároku na zmluvnú pokutu uplatnenom žalovaným. Odvolací súd v odôvodnení svojho predchádzajúceho rozsudku v bode

22. odôvodnenia uviedol: Odvolací sú preto dospel k záveru, že žalovanému vznikol nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty aj keď zostal sporným začiatok plynutia lehoty na zaplatenie zmluvnej pokuty. Súd prvej inštancie mal opakovane vo svojom rozsudku ignorovať dôkazy o odovzdaní staveniska, ktoré predložil sám žalobca. Z týchto dôkazov vyplýva, že žalobca odovzdal svojim subdodávateľom stavenisko 23.10.2014, resp. 06.11.2014. Súd prvej inštancie ale naďalej vychádzal z odovzdania dňa 18.11.2014. Omeškanie žalobcu preto podľa žalovaného vzniklo najneskôr od 16.11.2014. Aj keby došlo k proklamovanému odovzdaniu dňa 18.11.2014, je podľa žalovaného zrejmé, že išlo len o čiastočné odovzdanie a je isté,

že žalobca mal na stavbe svojho subdodávateľa od 23.10.2014, a teda k odovzdaniu malo prísť do 24 dní, t. j. 13.11.2014. Omeškanie žalobcu tak bolo minimálne od 13.11.2014 do 11.12.2014, t. j. 28 dní, čo predstavuje 2.771,72 eur (98,99 eur denne za 28 dní).

Žalobca však asfalty nedorobil vôbec, a to ani po odpadnutí klimatických prekážok, a to napriek opakovaným výzvam a od zmluvy odstúpil až listom z 04.06.2015. Svoju povinnosť mohol splniť najneskôr od začiatku apríla, a teda len do odstúpenia od zmluvy bol v omeškaní dva mesiace, čo predstavuje nárok žalovaného na ďalšiu zmluvnú pokutu vo výške 6.038,39 eur. Súd prvej inštancie sa s omeškaním s ohľadom len na čiastočné odovzdanie už ďalej nezaoberal, pričom omeškanie s asfaltovaním nikto nespochybnil.

12.2. Dovolateľ ďalej odvolaciemu súdu vyčítal, že i napriek tomu, že samotná zmluva neobsahuje iné dojednania a pre prípad odstúpenia zhotoviteľa teda platí ust. § 548 ods. 2 Obchodného zákonníka, odvolací súd neposudzoval ušetrenú časť, ktorá je rozhodujúca. Podľa rozpočtu vetvy D položky 15 až 18 nemohli byť realizované žalobcom, pretože boli realizované žalovaným. Nie je pritom rozhodujúce za akú cenu tieto práce a dodávky vykonal, ale rozhodujúcim je to, čo žalobca ušetril. Celková suma nevykonaných položiek podľa rozpočtu činí 6.806,63 eur. Cena diela bez DPH predstavovala sumu 82.197,80 eur. Výsledná suma po odpočítaní ušetrených položiek je 75.391,17 eur bez DPH. Žalobca faktúroval súhrnne viac (79.697,54 eur bez DPH) ako bola cena dohodnutá podľa rozpočtu. Uvedené tvorí podľa žalovaného zásadnú skutkovú a právnu argumentáciu na ktorú je potrebné dať odpoveď.

12.3. Žalovaný na záver dovolania žiada odklad vykonateľnosti napadnutých rozsudkov z dôvodu, že jeho povolením nemôže prísť k žiadnej ujme na strane žalobcu, keďže správca nemôže s prisúdenými prostriedkami do skončenia dovolacieho konania nakladať.

13. K dovolaniu žalovaného doručil súdu svoje vyjadrenie žalobca. Podľa žalobcu v dovolaní absentuje riadne vymedzenie uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 420

písm. f/ C. s. p. Žalovaný v dovolaní uvádza totožnú argumentáciu ako pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom, s ktorou sa súdy oboch stupňov riadnym a zákonným spôsobom v priebehu konania už vysporiadali. Rozsudky súdov oboch inštancií považuje žalobca v celom rozsahu za vecne správne a zákonné, vychádzajúce z náležite a riadne zisteného skutkového stavu na základe vykonaného dokazovania a právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie, ako aj odvolacím súdom a zároveň riadne a zákonne odôvodnené. Žalobca vo svojom vyjadrení poukázal na jednotlivé body odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie a rozsudku odvolacieho súdu, v ktorých sa podľa žalobcu súdy vysporiadali s námietkami žalovaného. Zároveň odvolací súd podľa žalobcu vo svojom skoršom rozhodnutí nerozhodol o tom, že nárok žalovaného na zmluvnú pokutu je preukázaný a dôvodný a ani neusmernil súd prvej inštancie tak, aby tomuto nároku žalovaného vyhovel. Žalobca osobitne poukázal vo vzťahu k druhej časti dovolania žalovaného aj na bod 16. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, kde súd výslovne uviedol, že dôvody žalovaného, pre ktoré odmieta zaplatiť dlžnú sumu sa stále menili, a to z titulu nedokončených prác, kolaudáciou či konečnou faktúrou. Žalovaný ale existenciu ani jedného z týchto dôvodov nepreukázal. Sám žalovaný na pojednávaní dňa 04.10.2018

(po zrušení rozsudku súdu prvej inštancie a vrátení veci na opätovné prejednanie) navrhol výsluch bývalého starostu obce V. a následne už nenavrhoval žiadne ďalšie dôkazy. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu podľa žalobcu zodpovedá zákonnému ust. § 387

ods. 2 a 3 C. s. p. Vymedzenie dovolacieho dôvodu podľa žalobcu nezodpovedá § 431

ods. 2 C. s. p. Žalovaný nezdôvodnil a ani nepreukázal dovolaním vytýkané vady konania. Dovolanie žalovaného preto podľa žalobcu nie je prípustné a ani dôvodné a dovolaciemu súdu navrhuje ho odmietnuť, alternatívne zamietnuť. Odklad vykonateľnosti navrhovaný žalovaným nie je podľa žalobcu konkrétne odôvodnený a skutočnosť, ktorú uviedol žalovaný, že správca nemôže s prisúdenými

prostriedkami do skončenia dovolacieho konania nakladať naopak preukazuje absenciu potreby rozhodnúť o odklade vykonateľnosti.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané, zastúpená advokátom v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je prípustné i dôvodné.

15. Žalovaný svoje dovolanie uplatnil s poukazom na dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. a v dovolaní uviedol viaceré skutočnosti, s ktorými sa podľa jeho názoru odvolací súd a ani súd prvej inštancie nevysporiadali a žalovanému preto ani neposkytli odpovede na podstatné otázky, ktoré v konaní vznikli.

16. V prípade dovolania uplatneného pre dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. je pojem „procesný postup“ potrebné vyložiť v kontexte pojmu „právo na spravodlivý proces“ ktoré je dotknutým ustanovením garantované strane konania, a súčasťou práva na spravodlivý proces je pritom nepochybne aj náležité odôvodnenie rozhodnutia zodpovedajúceho kritériám čl. 46 ods. 1 Ústavy (m. m. II. ÚS 559/2018).

Preto aj odôvodnenie súdneho rozhodnutia v prípade, ak neobsahuje odpovede na podstatné otázky vzniknuté v konaní, je vnútorné rozporné alebo je extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti, môže napĺňať dôvod prípustnosti a zároveň dôvodnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. Rozhodnutia súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu tvoria jeden celok (porovnaj II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), preto je aj odôvodnenie rozhodnutí súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu potrebné posudzovať spoločne.

17. Najvyšší súd pristúpil k skúmaniu jednotlivých v dovolaní uvádzaných námietok žalovaného. Žalovaný na úvod svojho dovolania uviedol, že odvolací súd sa odklonil od svojho skoršieho právneho názoru obsiahnutého v prvom zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu. Dovolateľ poukázal na bod 22. odôvodnenia skoršieho zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu, kde odvolací súd uviedol: Odvolací súd preto dospel k záveru,

že žalovanému vznikol nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty aj keď zostal sporným začiatok plynutia lehoty na zaplatenie zmluvnej pokuty. Uvedenému ale v odôvodnení uznesenia odvolacieho súdu zo dňa 27. februára 2018, č. k. 3Cob/41/2017-243, predchádzalo usmernenie pre súd prvej inštancie, aby sa súd prvej inštancie vysporiadal s tým, kedy prišlo k omeškaniu žalobcu s riadnym odovzdaním diela, teda samotné posúdenie vzniku nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty. Uvedené tvrdenie odvolacieho súdu tak vychádzalo z vtedy ustáleného skutkového stavu a prijatých záverov súdu prvej inštancie, ako aj odôvodnenia týchto záverov súdom prvej inštancie v rozsudku. Po zrušení rozsudku súdu prvej inštancie

zo dňa 22. júna 2017, č. k. 4Cb/62/2015-183, súd prvej inštancie v tomto smere doplnil dokazovanie na návrh žalovaného o výsluch bývalého starostu obce. Následne súd prvej inštancie uzavrel, a to aj v reakcii na argumentáciu žalovaného ohľadom odovzdania diela,

že pokiaľ nemalo prísť k odovzdaniu diela žalobcom žalovanému, nemohlo následne dôjsť ani k odovzdaniu diela zo strany žalovaného obci V. Zo zápisu o odovzdaní a prevzatí prác podpísanom za objednávateľa obcou V. a za zhotoviteľa žalovaným jednoznačne vyplýva, že zrealizované práce po ich kontrole a preskúšaní plnia svoju funkciu a objednávateľ práce preberá v celom rozsahu s tým, že ako nedorobky sú uvedené nezrealizované asfaltové práce pre nepriaznivé počasie a mínusové teploty s termínom odstránenia hneď ako bude vhodné počasie na tieto práce. Termín ukončenia preberacieho konania zrealizovaných prác

bol uvedený do 11.12.2014. Súd prvej inštancie na základe uvedeného uzavrel, že k odovzdaniu diela došlo v lehote 24 dní od odovzdania staveniska s tým, že na diele sú vady v podobe nedorobkov, ktoré je potrebné odstrániť. Vzhľadom na odovzdanie staveniska v lehote

(aj keď s nedorobkami), neboli podľa súdu prvej inštancie splnené podmienky pre uplatnenie nároku na zmluvnú pokutu.

18. Samotný odvolací súd v predmetom uznesení uviedol, že závery súdu prvej inštancie ohľadom povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 6.212,- eur s príslušenstvom sú predčasné a že je potrebné, aby sa súd prvej inštancie zaoberal aj omeškaním žalobcu s riadnym odovzdaným diela. Súd prvej inštancie tak mal doplniť dokazovanie, prípadne dôkladnejšie posúdiť vykonané dôkazy a následne opätovne vec právne posúdiť. Odvolací súd tak pri vyslovení uvedeného názoru vychádzal z vtedy zisteného skutkového stavu súdom prvej inštancie, právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie a odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie a takto vyslovený právny názor sa najvyššiemu súdu javí ako predčasne vyslovený, najmä pokiaľ odvolací súd zaviazal súd prvej inštancie ešte vyriešiť otázku omeškania žalobcu s riadnym odovzdaním diela. Bez záveru o omeškaní žalobcu s riadnym odovzdaním diela nemožno dospieť k záveru o nároku žalovaného na zaplatenie zmluvnej pokuty.

Aj keď sa najvyššiemu súdu javí, že odvolací súd mohol k tejto námietke žalovaného vo svojom rozhodnutí poskytnúť odpoveď (prečo pristúpil k inému záveru, než aký predčasne vyslovil vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí), nezakladá to podľa najvyššieho súdu taký nedostatok odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, ktorý by naplňal dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. a spôsobil by arbitrárnosť rozhodnutia.

19. Dovolateľ zároveň odvolaciemu súdu spoločne so súdom prvej inštancie vyčíta nesprávne posúdenie dátumu odovzdania staveniska žalobcovi žalovaným, keď zo stavebných denníkov predložených žalobcom (založených v súdnom spise na č. l. 171 až 178) vyplýva, že subdodávateľom žalobcu malo byť stavenisko odovzdané už dňa 23.10.2014 a 06.11.2014. Vzhľadom na uvedené potom žalobcovi muselo omeškanie vzniknúť najneskôr 16.11.2014.

20. V tejto časti najvyšší súd dáva za pravdu dovolateľovi, že pokiaľ boli v konaní súdu predložené dôkazy preukazujúce skoršie uskutočnenie odovzdania staveniska ako 18.11.2014, ide o podstatnú otázku konania vzhľadom na potrebu posúdenia včasného uskutočnenia diela žalobcom, ku ktorej bol súd prvej inštancie a aj odvolací súd povinný žalovanému poskytnúť odpoveď. Žalovaný túto skutočnosť namietal aj vo svojom odvolaní. Najvyšší súd nie je oprávnený prehodnocovať dokazovanie vykonané nižšími súdmi (§ 442 C. s. p.) a rešpektuje princíp voľného hodnotenia dôkazov (čl. 15 C. s. p.), ktorý aplikuje súd vykonávajúci dokazovanie. Je však potrebné, aby sporové strany vedeli v odôvodnení rozhodnutia nájsť odpoveď prečo sa na predložený dôkaz neprihliadlo, prípadne prečo v súvislosti s inými vykonanými dôkazmi nie sú v ňom obsiahnuté skutočnosti podstatné pre rozhodnutie veci, a to najmä pokiaľ ide o sporovými stranami rozporovaný moment odovzdania staveniska zhotoviteľovi, ktorého určenie je nepochybne potrebné pre správne rozhodnutie tejto veci.

21. Odvolací súd sa k tejto námietke žalovaného uplatnenej riadne v odvolaní ako aj v konaní pred súdom prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku nevyjadril, čo je v rozpore s § 387 ods. 3 veta druhá C. s. p., podľa ktorého sa odvolací súd musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Aj v prípade tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 C. s. p. je odvolací súd povinný vysporiadať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. novembra 2018, sp. zn. III. ÚS 314/2018). Keďže odpoveď na túto otázku nie je obsiahnutá ani v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie, rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré v celom rozsahu poukázalo na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, je v tejto časti nepreskúmateľné, keďže nie je zrejmé ako sa s týmito dôkazmi nižšie súdy vysporiadali.

22. Rovnaký záver je potrebné prijať aj vo vzťahu k ďalšej námietke dovolateľa týkajúcej sa aplikácie § 548 ods. 2 Obchodného zákonníka vzhľadom na odstúpenie žalobcu od zmluvy o dielo. Súd prvej inštancie a ani odvolací súd sa nevysporiadali s rozpočtom, ktorý mal byť prílohou zmluvy o dielo a na ktorý sa odvolával žalovaný a či žalobcom fakturovaná suma v súlade s § 548 ods. 2 Obchodného zákonníka zohľadňuje to, čo žalobca nevykonaním časti diela ušetril. K uvedeným námietkam uvádzaným žalovaným v odvolaní odvolací súd neposkytol žalovanému žiadnu odpoveď. Odvolací súd síce v bode 33. odôvodnenia svojho rozsudku uviedol, že v tejto súvislosti je

bezpredmetné poukazovanie žalovaným

na tú skutočnosť, že vykonanie asfaltových prác, ktoré bolo potrebné ešte uskutočniť

by prevyšovalo celkovú cenu diela podľa rozpočtu, keďže v zmysle článku 4.4 by žalobca nebol oprávnený účtovať zvýšené náklady nad rámec dohodnutej ceny diela. Uvedeným ale odvolací súd akoby opomenul znenie § 548 ods. 2 Obchodného zákonníka a neodpovedá na otázku žalovaného, či žalobcom fakturovaná suma, ktorej zaplatenie v celej výške žiada v tomto konaní od žalovaného, zodpovedá tomu, čo žalobca v súlade s dohodnutým rozpočtom skutočne vykonal a či rozdiel medzi celkovou dohodnutou cenou diela a celkovou sumou fakturovanou žalobcom zodpovedá podľa dohodnutého rozpočtu tej časti diela, ktorá zostala nevykonaná. Ide však rovnako o otázku podstatnú pre rozhodnutie tejto veci, namietanú žalovaným v odvolaní, preto je povinnosťou odvolacieho súdu sa s touto námietkou žalovaného vysporiadať. Rozsudok odvolacieho súdu je preto aj v tejto časti nepreskúmateľný.

23. Z uvedených dôvodov najvyšší súd vzhladol prípustnosť dovolania žalovaného podľa § 420 písm. f/ C. s. p. ako aj jeho dôvodnosť. Podľa § 449 ods. 1 C. s. p. preto najvyšší súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a podľa § 450 C. s. p. vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

24. Vo vzťahu k návrhu žalovaného na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia najvyšší súd konštatuje, že dovolateľ svoj návrh neodôvodnil žiadnymi dôvodmi hodnými osobitného zreteľa na jeho strane. Uviedol len, že odkladom vykonateľnosti nebude spôsobená ujma žalobcovi. Najvyšší súd preto nezistil splnenie predpokladov na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v súlade s § 444 ods. 1 C. s. p. a v súlade s ustálenou praxou dovolacieho súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

25. O trovách dovolacieho konania a trovách pôvodného konania rozhodne odvolací súd v novom rozhodnutí (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

26. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.